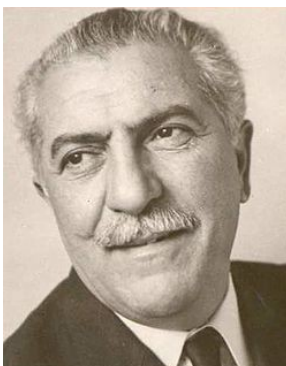

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

Seyfəddin Dağlının 95 illik yubileyi
münasibətilə hazırlanmış metodik vəsait

Cəsərətli sənətkar

Bakı -2016

Tərtibçi:

Aynurə Əliyeva
Sevil Əhmədova

Redaktor:

Şəhla Qəmbərova
Əməkdar mədəniyyət işçisi

“Cəsarətli sənətkar - Seyfəddin Dağlı”. Seyfəddin Dağlının 95 illik yubileyi münasibətilə uşaq kitabxanaları üçün hazırlanmış metodik vəsait / tərt.ed. A.Əliyeva; red. və burax. məsul Ş.Qəmbərova; F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası.- Bakı, 2016.- 21 s.

(C) F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası, 2016

Tərtibçi

Elə yazarlar var ki, hər bir əsəri oxucu tərəfindən maraqla qarşılır və heç vaxt öz aktuallığını itirmir. Belə sənət-söz ustadlarından biri də yazıçı Seyfəddin Dağlıdır. Azərbaycan ədəbiyyatının və mətbuatının inkişafında böyük xidmətləri olan nəşir, publisist, dramaturq, tərcüməçi Seyfəddin Dağlının bu il anadan olmasının 95 ili tamam olur.

Ötən əsrin 60-70-ci illərindən başlayaraq Seyfəddin Dağlının qələmindən çıxan hər bir əsər həm ədəbi içtimaiyyət, həm də oxucular tərəfindən maraqla qarşılır, sevilə-sevilə oxunardı. Özünəməxsus yaradıcılıq üslubu, dadlı-duzlu, yumorlu dili onu həmkarlarından fərqləndirirdi. O, hər bir əsər üzərində yorulmadan çalışır, hər kəlmə və ifadəyə görə məsuliyyət hissi keçirərdi Həyat həqiqətlərinə sadıqlıq Seyfəddin Dağlının əsərlərinə təbilik və işıq gətirirdi.

Cəmi 62 il, lakin mənalı ömür yaşadı. Həm gözəl insan və yazıçı, həm də həyat yoldaşı, ata, dost kimi ürəklərdə bir işıq selinə döndü.

Yazıcının 95 illik yubileyi ilə bağlı hazırlanan bu vəsait iki hissədən ibarətdir. I hissə S. Dağlının həyat və yaradıcılığından bəhs edir. II hissədə isə onun yubileyi ilə bağlı keçirilə biləcək tədbirlər barədə söhbət açılır.

Həyat və yaradıcılığı

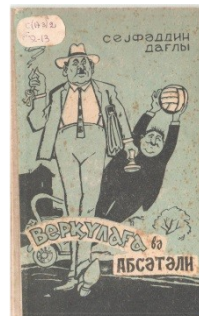
Seyfəddin Dağlı (Seyfəddin Əliğa oğlu Abbasov) 1921-ci il avqustun 27-də Xızıda dünyaya göz açıb. O, körpə ikən anası Qəmər xanım vəfat edib. Atası Əlağa Abbasov dövlət qulluqçusu olub və müxtəlif rayonlarda işləyib. Buna görə də uşaq babası Bəhlul kişinin ümidinə qalıb. Bir müddət sonra Seyfəddinin atası ailə qurub. Buna baxmayaraq balaca Seyfəddini yenə babası saxlayıb. Bir neçə il sonra Seyfəddin ailəsi ilə Bakıya köçüb. Orta məktəbi də şəhərdə oxuyub. Əmək fəaliyyətinə hələ tələbə ikən “Kommunist” və “Ordu” qəzetlərində başlayıb. Sonralar Dövlət Radio Komitəsində baş redaktor (1956-1959), Bakı Telestudiyasının direktoru, sədr müavini, uzun müddət “Kirpi” jurnalının baş redaktoru və “Yazıçı” nəşriyyatında redaktor işləyib. 1948-ci ildə “Dəniz kəşfiyyatçısı” adlı ilk kitabı nəşr edilib. “Adı sənin, dadı mənim”, “Aydınlığa doğru”, “Mənziliniz mübarək”, “Təzə gəlin”, “Kölgələr pıçıldaşır” pyesləri, “Bahar oğlu”, “Məşəl”, “Kəcil qapısı”, “Sabiqlər” və s. kitabları ilə oxucuların rəğbətini qazanıb. Pyesləri Akademik Milli Dram Teatrı və Gənc Tamaşaçılar Teatrında dəfələrlə tamaşaya qoyulub.

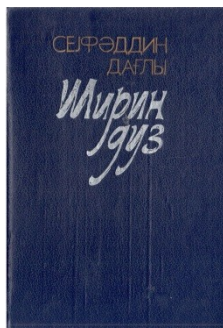
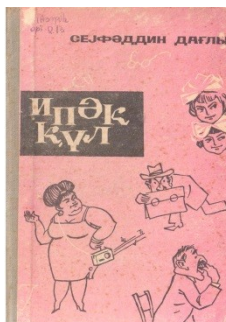
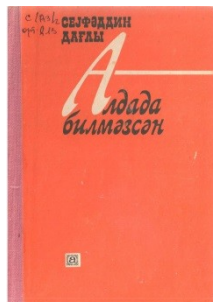
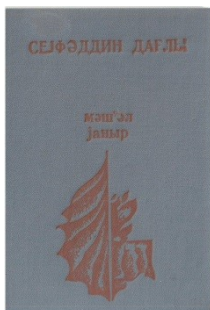
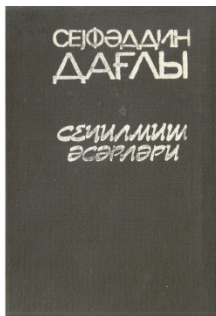
Filmoqrafiya

1. “Onun bələli sevgisi” (film, 1980)

2. “Qayınana” (film, 1978)
3. “Adı sənin, dadı mənim” (film, 1980) (tammetrajlı televiziya tamaşası) (Aztv)
4. “Gecəniz xeyrə qalsın” (film, 1977)
5. “Kommunist” (film, 1969)
6. “Solmaz bir bahar kimi” (film, 1979)

Seyfəddin Dağlının 95 illik yubileyi ilə bağlı kitabxanada kitab sərgisinin keçirilməsi məqsədəuyğundur. Sərgiyə müxtəlif başlıqlar verilə bilər. Bunlardan “İstedadlı yazıçı Seyfəddin Dağlı”, “Şirin və duzlu qələm sahibi - Seyfəddin Dağlı”, “Ustad və cəsəətli sənətkar”, “Babam söz verib ki, sabah gələcək”, “Xalqa bağlı yazıçı”, “Faciədən doğan qəhqəhə” və s. misal göstərmək olar. Bununla yanaşı, ədibin müxtəlif illərdə çəkilməmiş foto-şəkillərindən ibarət stend hazırlana və kitabları sərgidə öz yerini ala bilər. Müxtəlif ədiblərin yazıçı haqqında yazdığı yazılar, onun yaradıcılığı və şəxsiyyəti barədə söylədikləri fikirlər, şeir parçaları da sərgidə təqdim oluna bilər.

Гөркәмли шәхсиyyətlәрin yazıçı haqqında söylәdikləri

Dünyamız, sözün həqiqi mənasında, gözəl bir insanı itirdi.

Cabir Novruz,
Xalq şairi.

Ötən əsrin ortalarında yandırdığı “Məşəl” in odu elə sönməz oldu ki, onun hər parçasından qopan qığılcım bu yazıçını sevən oxucuların qəlbinə nur kimi axdı.

Flora Xəilzadə,
Əməkdar mədəniyyət işçisi.

Seyfəddin Dağlı hələ sağlığında onu tanıyanların qəlbində özünə abidə ucaldıb.

Ədalət Mehdiyev,
jurnalist.

Kitabxanada Seyfəddin Dağlının kitablarından ibarət sərgi təşkil olunur. Kitabxanaçı sərginin ətrafında oxucularla söhbət keçirir. Tədbir zamanı yazıçının özü və kitabları haqqında oxuculara məlumat verilir.

Kitabxanaçı: - XX əsr Azərbaycan nəsrinin sevilən imzalarından biri Seyfəddin Dağlı haqqında danışmaq bədii sözün sirlərinə bələdlük və intellektuallıq tələb edir. Ədəbiyyatımıza bir sıra dəyərli dram əsərləri, romanlar, povestlər, çoxlu sayda hekayə, yumoristik novella və tərcümələr bəxş etmiş yazıçının bədii dünyası zənginliyi və təkrarsızlığı ilə diqqəti çəkir. Onun əsərlərində hər şey canlı təsir bağışlayır, inandırıcı görünür. Sözün dəyərini və çəkisini bildiyi üçün yazdıqlarının arxasında bəlli bir niyyət durur. Bütün zamanlarda yazıçının ədəbi qüdrəti ilə yanaşı, onun şəxsiyyəti, kimliyi, mövqeyi maraq doğurub. İnanırıq ki, neçə illər ötsə də onun əsərləri geniş oxucu kütləsinin

marağını çəkəcək, dəyişən, yeniləşən zamanla birlikdə təzəliyini və təravətini qoruyub saxlayacaq...

Yazıçı Seyfəddin Dağlı ədəbi fəaliyyətə hələ tələbə ikən, otuzuncu illərin sonlarında oçerk və felyetonlarla başlamışdır. O, Böyük Vətən Müharibəsi illərində orduda xidmət etmiş, həm də faşizm əleyhinə felyeton və satirik hekayələr yazmışdır. Sovet Ordusu sıralarında İranda olarkən Cənubi Azərbaycan mövzusunda yazdığı hekayələri “Məşəl” kitabında (1950-ci il) toplanmışdır. Sonralar yazdığı satirik əsərlər isə “Hekayələr” (1956), “Sabiqlər” (1960), “Göyçək oğlan” (1965) kitablarında oxuculara təqdim edilmişdir. Satirik ruhda yazdığı “*Vergülağa Nöqtələröv*” əsəri 1956-cı ildə “Azərbaycan” jurnalında, “Absətələri avsayt öldürdü” povesti isə 1965-ci ildə “Bakı” axşam qəzetində dərc olunmuşdur. Bu əsərlərdən birincisi “Karyera Noqtalorova” adı ilə Moskvada, “Sovetsi pisatel” nəşriyyatında rus dilində nəşr edilmişdir. Həmin ildə “Pravda” nəşriyyatında “Biblioteka Krokodila” seriyasından yazıçının hekayə və felyetonları da kitabça şəklində kütləvi tirajla buraxılmışdır.

S. Dağlı satirik olmayan gözəl əsərlər də qələmə alıb. Məsələn, onun böyük dramaturq Cəfər Cabbarlıya həsr olunmuş “Bahar oğlu” və Cənubi Azərbaycan qadınlarının ağır həyatından bəhs edən “Gəcil qapısı” romanları oxucu sevgisi qazanıb. Dramaturgiya sahəsində də qələmini sınayan S.Dağlının “Aydınlığa

doğru” dramı və “Adı sənin, dadı mənim” satirik komediyası tamaşaya qoyulmuşdur. “*İpək və gül*” (1971) kitabı hekayələr toplusudur. Kitab satirik, eyni zamanda tərbiyəvi xarakter daşıyır. Seyfəddin Dağlının “*Yaylaq qayğıları*” kitabında (1974) roman və felyetonları ilə bərabər, son hekayələri də toplanmışdır. Əsərlərinin bir qisminə müasirliyimizin yüksək əxlaqi keyfiyyətləri, yaxşı insanların gözəl əməlləri qələmə alınmış, digər qisminə, xüsusən satirik hekayələrində cəmiyyətimizə yad ünsürlərin eybəcər sifətləri tənqid və gülüş hədəfinə çevrilmişdir. 1971-ci ildə “*Aldada bilməzsən*”, 1988-ci ildə isə “*Şirin duz*” kitabı işıq üzü görmüşdür. Oxucu kütləsinin məhəbbətini qazanmış “*Şirin duz*” kitabı yazıcının son əsəridir. Roman Böyük Vətən Müharibəsindən sonra əmək meydanında gedən gərgin mübarizəyə, Muğan düzünün şoran torpaqlarının yararlı hala salınmasına, insanların həyat tərzində, daxili aləmində baş verən dəyişikliklərə, yeni həyat uğrunda mübarizəyə həsr olunmuşdur.

Seyfəddin Dağlının 1981-ci ildə nəşr olunmuş “*Mənziliniz mübarək*” kitabı povestlər, pyes və hekayələr toplusudur. Onun bu kitabında müasir həyatımızı əks etdirən pyesləri, şahlıq rejimi dövründə İran xalqının milli-azadlıq hərəkatından bəhs edən nəsr əsərləri toplanmışdır. Yazıcının yaradıcılıq üslubu, yadda qalan canlı obrazları, dadlı-duzlu yumoru, dilinin saflığı və səlisliyi onun əsərlərini fərqləndirən əsas keyfiyyətlərdir. Seyfəddin Dağlının 1991-ci ildə nəşr edilmiş “*Seçilmiş əsərləri*” oxucular

tərəfindən rəğbətlə qarşılanmış kitablarındanır. Kitaba onun satirik və yumoristik əsərlərindən nümunələr, böyük sənətkarımız Cəfər Cabbarlının ömür yolunu əks etdirən “Bahar oğlu” romanı daxil edilmişdir.

Yazıçını və onun əsərlərini oxuculara tanıtmmaq məqsədilə kitabxanaçı əvvəlcə bir neçə məktəblə əməkdaşlıq edir. O, şagirdləri, xüsusən də, yuxarı sinif şagirdlərini kitabxanaya cəlb etməklə, S.Dağlının əsərləri ilə tanış edir. Şagirdlər yazıçının əsərlərini oxuyub, onun yaradıcılığı ilə yaxından tanış olurlar. Daha sonra bir sıra tədbirlərin keçirilməsə üçün müəyyən olunmuş tarixdə oxucular kitabxanaya dəvət edirlər. Həmin vaxt ərzində kitabxanaçı yuxarı sinif şagirdləri ilə Seyfəddin Dağlının bir sıra hekayələrini səhnələşdirə bilər. Biz nümunə olaraq S.Dağlının sevilən əsərlərindən olan *“Bərbərin səyi, müştərinin dərdi”* və *“Doğurdanmı”* adlı hekayələri əsasında hazırlanmış səhnəciyi təqdim edirik.

Öncə səhnə əsərlərə uyğun olaraq dekorasiya edilir. İştirakçılar canlandırdıqları obrazların paltarlarına uyğun geyinirlər. Əvvəlcə “Bərbərin səyi, müştərinin dərdi” hekayəsi səhnələşdirilir. Səhnədə bərbərxana və burada çalışan bərbərlə müştəri görünməyə başlayır. Aparıcı səhnəyə yaxınlaşaraq sözə başlayır: Aparıcı: - Bərbər səylə müştərinin saçını vurub başını düzəltdi. Qarşılarındakı böyük güzgüyə baxdı və orada əks olunmuş sir-sifətin əhval-ruhiyyəsindən dərhal anladı ki, müştəri onun işindən xeyli razıdır. Usta da

özündən razı halda miz üzərindən götürdüyü balaca güzgünü müştərinin başının arxa hissəsinə tutaraq boynunun arxa hissəsini ona göstərdi. Birdən qarşı güzgüdən sir-sifət turşudu, qaşqabaq sallandı. Müştəri kəskin hərəkətlə ayağa qalxdı, yaxasındakı ağ dəsmalı sinəsindən qoparıb kürsüyə çırpdı. Bərbər təəccüb içində soruşdu:

Bərbər: - Nə olub, əzizim? Məgər boynunuzun arxasını yaxşı düzəltməmişəm?

Aparıcı: - Müştəri onu çəp-çəp süzüb fısıldadı:

Müştəri: - Məgər səndən xahiş elədim ki, başımın arxasını mənə göstərəsən.

Bərbər: -Dedim bəlkə bir əyər-əskiyyə var, görüb deyəsəniz düzəldim.

Aparıcı: - Müştəri sağ əlini yuxarı qaldırdı, şəhadət barmağını açıb əsəbiliklə təpəsinə vurdu. Səsini lap ucaltdı:

Müştəri: - Hə, buyur düzəlt bunu görüm necə düzəldirsən!..

Aparıcı: - Bərbər yalnız indi fərqi var idi ki, illərdən bəri saçını düzəltdiyi tanış başın ortasında ona tanış olmayan təptəzə bir daz peyda olubdur. Heç şübhəsiz, müştəri də öz dazını ilk dəfə indi görürdü və elə onun kefini pozan da bu daz idi. Bərbərin darağı dərhal dazın üstünü aldı:

Bərbər: - Bu saat üzərini örtərəm.

Aparıcı: - Müştəri dərinədən ah çəkdi:

Müştəri: - Gördüm də... Ürəyimə xal salandan sonra nəyi gizlədəcəksən?!

Daha sonra tamaşaçılar ikinci səhnəciyə baxmağa başlayırlar. “Doğurdanmı” adlı səhnəciyin səhnə dekarasiyası hazır edildikdən sonra aparıcı səhnəyə yaxınlaşır.

Aparıcı: - Yazıçı kiçik bir yumoristik hekayə yazıb redaksiyaya təqdim etdi. Bir aydan sonra o, məsul katibdən belə bir cavab aldı:

Məsul katib: - Təəssüf ki, hekayəniz məsul redaktorumuzun xoşuna gəlmədi. O buyurdu ki, hekayə gülməli deyil və ümumiyyətlə qəzet üçün yaramaz.

Aparıcı: - Bir müddətdən sonra, həmin məsul redaktor “sabiq” oldu. Daha bir neçə gün sonra köhnə tanışlar rastlaşdılar. Sabiq məsul redaktor uzaqdan hırıldayaraq, əlini yumoristə uzatdı:

Redaktor: - Təbrik edirəm!- dedi.- Bilsəniz, sizin təzə hekayənizi mənim köhnə qəzetimdə oxuyarkən nə qədər gülmüşəm, həm də təkcə mən yox. Bütün evdəkilər qəzeti oxuyub xorla qəhqəhə cəktilər. Afərin! Bir an sükutdan sonra səsinə ciddi ahəng verərək əlavə etdi:

- Heyif ki, mən redaktor olanda belələrini yazmırdınız.

Aparıcı: -Yumoristin gözləri hədəqəşindən çıxdı:

Yumorist: - Bu elə həmin hekayədir ki, siz geri qaytarmışdınız. Heç özüm də bilmirəm, təzə redaktor onu haradan axtarıb tapıb.

Aparıcı: -Sabiq redaktorun siması dəyişdi, dodaqlarının ucu əyildi:

Sabiq redaktor: - Doğurdanmı?.. –deyə əsəbi halda fısıldadı.-Ancaq... Bəs, vaxtı ilə geri qaytarılmış bir hekayəni indi çapa verməyə necə cəsarət ələyiblər?!

Görkəmli yazar Seyfəddin Dağlının 95 illik yubileyi ilə bağlı keçirilə biləcək maraqlı tədbirlərdən biri də “*Aydınlığa doğru*” adlı ədəbi-bədii gecədir. Gecəyə ədib və yazarlar, sənət-söz adamları, oxucular dəvət olunurlar. Qonaqlar ədibin şəkilləri və müxtəlif adda əsər başlıqları yazılmış çərçivələrlə bəzədilmiş zalda əyləşirlər. Ədəbi-bədii gecəyə keçid almaq üçün aparıcılar səhnəyə yaxınlaşır.

I aparıcı: - Salam, dəyərli qonaqlar, mütaliyəsevər oxucular, bu gözəl gülüş dolu, düşüncə dolu tədbirə xoş gəlmisiniz. Bu gün buraya gözəl yazığımız Seyfəddin Dağlının 95 illik yubileyi münasibətilə yığışmışıq. Onun keçdiyi zəngin yaradıcılıq, məna dolu ömür yoluna, işıqlı dünyasına səyahət üçün yazarın bu sözlü, gülüş dolu gecəsinə toplanmışıq.

II aparıcı: - Seyfəddin Dağlı yaradıcılığı XX əsr ədəbiyyatımızda bir məktəbdir. O, elə sənətkarlardanır ki, onların həyat yolu yaradıcılıq yolu qədər, yaradıcılıq yolu isə həyat yolu qədər maraqlı və zəngindir. Yaradıcılığa şeirlə başlayan Seyfəddin Dağlı məşhur şair olmasa da, duzlu-məzəli misralar yazmışdır. Ustad bəstəkarımız Cahangir Cahangirov onun neçə-neçə şeirinə musiqi bəstələmişdir. Amma Seyfəddin Dağlı ədəbi aləmdə ustad nasir, gözəl satirik hekayələr müəllifi, felyetonçu və publisist kimi tanınırdı.

I aparıcı: - Dramaturgiya sahəsində də qələmini sınavan müəllifin bir neçə pyesi teatrlarda tamaşaya qoyulmuşdu. Bu əsərlər uzun müddət repertuardan düşməmiş, televiziya kanallarında maraqla izlənmişdi. 1956-1959-cu illərdə Dövlət Teleradio Komitəsində baş redaktor, sonra “Bakı” telestudiyasının direktoru və sədr müavini işləmişdir. O, həm də uzun illər “Kirpi” satira jurnalının baş redaktoru olmuşdur. 1980-cı ilin mayından ömrünün sonunadək isə “Yazıçı” nəşriyyatında redaktor işləmişdir. Seyfəddin Dağlı 1983-cü il yanvar ayının 18-də dünyasını dəyişmişdir.

I aparıcı: - Onun ilk kitabının adı “Məşəl” idi. Hər dəfə bu əsəri yenidən oxuyanda müəllifin cəsarətinə, vətəndaşlıq qayəsinə, qətiyyətinə, ana dilimiz uğrunda apardığı mübarizəyə heyran olursan. 1937-ci ilin ağır xofunun ovqatlardan çəkinmədiyi bir məqamda -1948-ci ildə Seyfəddin Dağlı qələmə aldığı hekayəsində yazırdı:

(Aparıcılar səhnədən ayrılır, əsərə uyğun səhnə bəzədilir. Üç oxucu iştirakçı qismində səhnəyə yaxınlaşıb əsərdəki obrazları canlandırırlar).

I oxucu: - Siz buyurduğunuz şairlərin dili uşaqlar üçün qelizdir, bu tiffillər onları başa düşmürlər, cənab müfəttiş, bunlara anlayacaqları dildə kiçik, sadə şeirlər gərəkdir.

II oxucu: - Hansı dildə dedin?

I oxucu: - Vətən dilində.

II oxucu: - Yəni...

I oxucu: - Ana dilində. Azərbaycan dilində...

III oxucu: - Bu sözləri eşitcək müfəttiş qəzəbli gözlərini geniş açdı, sürətli nəzərlərini dolandırıb vəhşi baxışlarla sinfi - uşaqları, küsürləri, masanı süzməyə başladı. Elə bil Azərbaycan daş-torpağından tikilmiş bu otağı bir ləhzədə uçurub yer ilə yeksan etmək istəyirdi. Müfəttişin bu baxışları birdən müəllimin masası üstündəki kitaba zilləndi. O, quduz hərəkətlə kitabı qamarladı, burnunun ucuna qədər aparıb bərkdən bağırdı.

II oxucu: - “Vətən dili”? Olmaya sən bu dili deyirsən, gədə?!

III oxucu: - Müəllim zorla hirsini boğub təmkinlə səsləndi:

II oxucu: - Bəli, cənab, həmin dili...

I oxucu: - Bəs onda, ala! Bu sənin dilin, bu da kitabın, şeirin!.. Pədən süxtə!..

III oxucu: - Müfəttiş bir anda əvvəl kitabı cırıb ayaqlar altına atdı, sonra da tələsik əski parçasını qapıb lövhəni silməyə başladı...

II aparıcı: - Seyfəddin Dağlı bu hekayəsində baş verən hadisələri özündən uydurmamışdı. O, ordu sıralarında xidmət edərkən Təbrizdə olmuş, şagirdlərin gözü qarşısında kitablardan çatılmış tonqalları öz gözləri ilə görmüş, azərbaycanlı müəllimlərin faciəli taleyini qələmə almışdır.

Müəllifin yaradıcılığını tədqiq edərkən iki hal diqqəti cəlb edir: Seyfəddin Dağlı Arazın o tayındakı soydaşlarımızın taleyi ilə bağlı müntəzəm əsərlər yazmış, bacı-qardaşlarımızın cətin güzəranı onu heç

zaman rahat buraxmamışdır. “Kəcil qapısı” romanı da məhz Cənubi Azərbaycan həyatına həsr edilmişdir.

I aparıcı: - Olduqca həssas, dərin yazıçı müşahidəsinə malik olan Seyfəddin Dağlı satirik hekayələrində kimlərə gülürdü? İlk növbədə fırlıdaqçılara, hiyləgərlərə, rüşvətxorlara. Onun tənqid hədəfləri öz müasirləri idi. O, bu hekayələrində mənfi tipləri çox aydın, sadə bir dillə və məharətlə gülüş hədəfinə çevirərək, onları bu yolla islah etməyə çalışırdı. Yazıçı “Rüşvətdar” adlı hekayəsində sadəcə gülməli vəziyyəti təqdim etmir, həm də öz qəhrəmanının gülməli vəziyyətinə bir növ ağlayır. Əli rüşvət verməyə alışmış bu tipin ailəsi çox acınacaqlı vəziyyətdə yaşayır.

II aparıcı: - Seyfəddin Dağlı dramaturq kimi də məhsuldar idi. Müəllifin “Adı sənin, dadı mənim”, “Aydınlığa doğru”, “Mənziliniz mübarək”, “Təzə gəlin”, “Kölgələr pıçıldaşır” və başqa dramları respublikamızın müxtəlif teatrlarında tamaşaya qoyulmuşdu. 1979-cu ildə onun ssenarisi əsasında “Bahar kimi solmaz” filmi də çəkilməmişdi.

Çoxcəhətli yaradıcılığı ilə seçilən Seyfəddin Dağlı çoxlu sayda başqa xalqların ədəbi nümunələrini dilimizə çevirirdi. Onun əsərləri də müxtəlif dillərə tərcümə edilirdi.

I aparıcı: - Seyfəddin Dağlı sağ olsaydı, yəqin ki, bu gün də onun yaxdığı əsərlər rəngarəng və yeni ruhda olardı. Sovet hökumətinin ağır təzyiqlərinin və məhdudiyətlərinin hökm sürdüyü bu dövrdə quruluşun diktəsindən doğan nöqsanlara gülmək, qüsurları dilə gətirmək, ziddiyyətli həyat tərzini təsvir etmək

yazıçıdan böyük cəsarət, qətiyyət tələb edirdi. Seyfəddin Dağlı, sözün həqiqi mənasında, ustad və hünərli sənətkar idi. O, sözünü elə məqamda, elə məharətlə deməyi bacarırdı ki, hətta ondan narazı qalan da ciddi şəkildə öz etirazını bildirməkdən cəkinirdi. Bu, usdadın qələminin məharəti ilə bağlı idi.

I aparıcı: - Yazıçı bu fəaliyyətini “Kirpi” jurnalında da məharətlə davam etdirmişdir. Onun redaktorluğu ilə nəşr olunan satirik jurnalın səhifələrində bəzən elə qəm dolu gülüş, qəhqəhəli faciə notlarına rast gəlirsən ki, həmin yazılara görə bir daha bu böyük sənətkarın yazıçılıq, jurnalistik qüdrətinə məftun olursan. Məlumat üçün deyək ki, Seyfəddin Dağlı novella ustası, böyük türk satiriki Əziz Nesinlə uzun müddət dostluq etmişdi. Ə. Nesin söhbətlərində bildirirdi ki, mənə Azərbaycana çəkən, ona vurğun edən Seyfəddin bəy olub... İnamla demək olar ki, Əziz Nesin türk ədəbiyyatı üçün hansı xidmətlərin sahibidirsə, Seyfəddin Dağlı da Azərbaycan ədəbiyyatında həmin statusa, dəyərə malik yazıçıdır.

II aparıcı: - Seyfəddin Dağlı ömrü boyu sadə, təvazökar olub. O, heç vaxt kimdənsə nə təltif gözləyib, nə də mükafat barədə düşünüb. Yazıçının ən böyük mükafatı xalqı tərəfindən sevilməsidir. O, bu sevgini şirin yumorlu, məzmunlu və mənalı əsərləri ilə qazanıb. Azərbaycan ədəbiyyatında özünəməxsus yer tutmuş Seyfəddin Dağlı onu tanıyanların qəlbində bu gün işıqlı obrazı ilə yaşayır. “Qələm tutan barmaqları düyün-düyün idi. İllər boyu bu düyünlü barmaqları müşahidə etmişdim və onlara həsəd aparmışdim. Bu

düyünlər üç günün, beş günün deyildi. Əlinə qələm aldığı vaxtdan qabarlanıb düyünə dönmüşdü o barmaqlar... Vərəqlər onun tarlası, qələm xışı, kotanı idi” (Ağasəfa). Buna görə də səpdiyi toxumlar göyərirdi...

I aparıcı: - Ötən əsrin ortalarında yazıçının qələmindən çıxan əsərlər onu sevən oxucuların qəlbinə nur kimi axırdı. Bu əsərlər yazıçının Vətənə, xalqa bağlı ürəyinin ərməğanı idi.

II aparıcı: - Seyfəddin Dağlı az yaşadı, ömür payını başa vurduqdan sonra həyatı şirin bir nağıla çevrildi. Lakin hazırda o, ikinci ömrünü “yaşayır. Bu, hər kəsə qismət olmayan sənətkar ömrü, dost ömrü, həqiqi insan ömrüdür.

I aparıcı: - Birdən qəm gətirdi familin, adın,
Bizi tərək elədin, bizi nədəndir?
Sən öləndən sonra yaxşı olmadın,
Sən elə sağ ikən yaxşı adamdın.
Yaxşı xırda sözdür sənin yanında,
Böyükdün, billurdun məhəbbətinlə.
Səhfsiz adam olmur guya cahanda,
Amma sən səhfsizdin öz xilqətinlə.
Sən bizim mötəbər ustadımızdın,
Gülüşlü, məzəli həyatımızdın.
Daha heç bir zaman dinməyəcəksən,
Şirin xatirəsən daha bu gündən,
Bilirik: geriyyə dönməyəcəksən!
Axı kim dönüb ki, dönəsən sən də...
Cabir Novruz

Əsərləri

Latin qrafikası ilə

Adı sənin, dadı mənim // Azərbaycan dramaturgiyası antologiyası. 4 cilddə. - B. : Şərq-Qərb, 2007. - C.2. - S. 338-388.

Bahar oğlu... Novruza yetişmədi... : yazıçı, publisist Cəfər Cabbarlı haqqında // Qobustan. - № 1. - S. 19-21.

Kiril qrafikası ilə

Aldada bilməzsən : hekayələr və povestlər. - Bakı : Azərneşr, 1977. - 296 s.

Bahar oğlu : roman. - Bakı : Gənclik, 1971. - 295 s.

Hekayələr və roman. - Bakı : Azərneşr, 1992. - 384 s.

İpək gül : Hekayələr, novellalar və yumoreska. - Bakı : Azərneşr, 1971. – 178 s.

Mənziliniz mübarək : pyeslər, povest və hekayələr. - Bakı : Yazıçı, 1981. - 279 s.

Məşəl yanır : hekayələr, povest və poman. - Bakı : Yazıçı, 1985. - 360, [1] s.

Şəkərlilər : povest və hekayələr. - Bakı : Gənclik, 1978. - 176 s. -

Şirin duz : roman. - Bakı : Azərneşr, 1988. - 214, [2] s

Vergülağa və Absətəli : roman və povest. - Bakı : Azərneşr, 1966. - 291 s.

Yaylaq qayğıları : roman-felyeton və hekayələr. - Bakı : Gənclik, 1974. - 192s.

HAQQINDA

Abbaslı T. Seyfəddin Dağlı // Mədəniyyət. - 2013. - 16 yanvar. - № 3. - S. 13.

Abbaslı T. Əbədi "Köhnə Kişi" : ədəbi-bədii, satirik-yumoristik qələmi,şəxsi-ictimai aləmilə xalqa bağlı - Seyfəddin Dağlı... // Mədəniyyət. - 2015. - 26 avqust. - № 64. - S. 15.

Ənvəroğlu. Cabbarlıya vurğun adam : Seyfəddin Dağlının Cəfər Cabbarlı haqqında düşüncələri // Qobustan. - 2014. - № 1. - S. 19.

Hacızadə N. Yaddaşımnda yaşayan Seyfəddin Dağlı // Yada düşdü. - B. : Araz, 2008. - S. 296-311.

Hacızadə N. Yaxşılıq üçün yaranmışdı : Seyfəddin Dağlı - 90 // Yada düşdü. - 2012. - № 2. - S. 12-18.

Xəlilzadə F. Ustad və cəsəətli sənətkar : Seyfəddin Dağlı - 90 // Azərbaycan. - 2011. - 23 avqust. - № 185. - S. 5.

Xəlilzadə F. Düynlənmiş barmaqlar : yazıçı Seyfəddin Dağlı haqqında // Kaspı. - 2013. - 4-6 may. - № 79. - S. 16.

Vahid T. Şirin və duzlu qələm sahibi : Seyfəddin Dağlı - 90 // Mədəniyyət. - 2011. - 26. 08. - № 63. - S. 7.

“Cəsərətli sənətkar Seyfəddin Dağlı”. Seyfəddin Dağlının 95 illik yubileyi münasibət ilə hazırlanmış metodik vəsait

Kompyuter yığımı və dizayn:

Aynurə Əliyeva

Ünvan: AZ-1022 Bakı şəh., S.Vurğun küç.88;
E-mail: childlibbaku@yahoo.com

[URL:www.clb.az](http://www.clb.az)

F.Köçərli adına Respublika

Uşaq Kitabxanasında

çap olunmuşdur.

Sifariş:

Çapa imzalanmışdır:

Tirajı:

Pulsuz